

Valsts prezidenta Egila Levita paziņojums par Krievijas agresijas draudiem pret Ukrainu un prasībām NATO

Publicēts: 26.01.2022.

[Ārlietas](#)

[Nacionālā drošība](#)

[Egils Levits](#)

26. janvārī Valsts prezidents Egils Levits nācis klajā ar paziņojumu par Krievijas agresijas draudiem pret Ukrainu un prasībām NATO.

Valsts prezidenta Egila Levita paziņojums par Krievijas agresijas draudiem pret Ukrainu un prasībām NATO

Pēdējās nedēļās Krievija ievērojami pastiprinājusi militārā iebrukuma draudus Ukrainā. Tās retorika ir izteikti agresīva, bez jebkāda respekta pret citas valsts suverenitāti un starptautiskajām tiesībām.

Jauna dimensija Krievijas agresīvajā retorikā ir tieši ultimātīvi draudi visai NATO aliansei un tās dalībvalstīm. Prasības ietver gan to, ka NATO spēki un bruņojums jāizvāc no tām 14 NATO dalībvalstīm, kas tur iestājās pēc 1997. gada, gan garantijas, ka NATO vairs netiks uzņemtas jaunas dalībvalstis.

Krievija ar 2008. gada iebrukumu Gruzijā un kopš 2014. gada veikto agresiju pret Ukrainu demonstrē nodomu atjaunot Padomju impēriju, kas līdz ar spiesto tautu brīvības centieniem sabruka 1990.–1991. gadā. Krievijas politiskā domāšana iestrēgusi 19. gadsimta imperiālisma laikmeta kategorijās, kad valsts varenība tika mērīta ar sagrābto teritoriju lielumu un Eiropa bija sadalīta lielvalstu interešu sfērās.

NATO kā pasaulē spēcīgākā demokrātisko valstu aizsardzības organizācija un Eiropas Savienība kā pasaules spēcīgākā ekonomiskā un demokrātisko vērtību savienība balstās uz savstarpēju solidaritāti. Gan NATO, gan Eiropas Savienība ir gatavas savas vērtības aizstāvēt.

Lai kā arī Krievija censtos, vēstures ratu nav iespējams pagriezt atpakaļ. Krievijas domāšanas veids un tajā balstītās prasības pret NATO kā organizāciju, pret NATO dalībvalstīm un pret Ukrainu nav pieņemamas. Ietekmes sfērām jeb privilēģēto interešu zonām nav vietas mūsdienu Eiropā un pasaulē. Tās ir pretrunā ar 1945. gada ANO Statūtos noteikto pasaules miera kārtību, ar starptautiskajām tiesībām, tautu pašnoteikšanās tiesībām, demokrātijas pamatprincipiem. Katrai valstij ir tiesības pašai izvēlēties savu aizsardzības politiku, savus sabiedrotos un organizācijas, kam tā vēlas pievienoties. Valsts, kuras rīcība ir agresīva un kas vēlas atjaunot zudušos laikus, nerada uzticību savām kaimiņvalstīm.

Rietumu sabiedroto dialogs ar Krieviju nolūkā mēģināt deeskalēt situāciju ir vēlams. Taču Krievijas izteiktās prasības nevar būt pamatā šim dialogam un nav pat apspriežamas. Dialogā ir iespējas meklēt atsevišķus saskares punktus, piemēram, bruņojuma kontroles, incidentu novēršanas un citos jautājumos.

Latvija augsti novērtē ASV atklātību un konsultēšanos ar sabiedrotajiem par savām sarunām ar Krieviju. ASV risina šīs sarunas pēc principa "neko par jums bez jums". Tas ir ļoti svarīgi, lai nodrošinātu Rietumu sabiedroto vienotību, un atbilst NATO principiem un mērķiem.

Jebkura agresija pret citu valsti nav maznozīmīga. Pašreizējā situācijā nepietiek tikai ar pareizu retoriku. Lai novērstu Krievijas agresiju, cenai, kas Krievijai par to būtu jāmaksā, ir jābūt lielākai par ieguvumiem. Tas nozīmē, ka ASV, NATO un Eiropas Savienības atbildei, it sevišķi sankciju jomā, ir jābūt vienotai un nenovēršamai. Vienoti Rietumi visās jomās ir spēcīgāki par Krieviju.

Krievijas jaunajiem agresijas draudiem pret Ukrainu ir jādod spēcīga atbilde. Tā ietver gan ieroču un militārā aprīkojuma piegādi Ukrainai, gan ekonomiskas sankcijas pret Krieviju, gan NATO militāro vienību pārdislokāciju dalībvalstu robežās. Apsveicam ASV pieņemtos lēmumus par gatavību pārvietot bruņotos spēkus, stiprinot drošību austrumu flangā.

Mēs, latvieši, izprotam ukraiņu tautas izjūtas. Latvija ir solidāra ar Ukrainu. Jebkādi draudi Ukrainas neatkarībai, suverenitātei un teritoriālajai vienotībai ir nepieņemami. Latvija vienmēr iestāsies par Ukrainas suverēnajām tiesībām pašai noteikt savas valsts attīstības ceļu.

Latvija atbalsta stingras un efektīvas sankcijas pret Krieviju, ja tā iebruks Ukrainā. Tāpat kā ASV, Lielbritānija, Polija, Lietuva, Igaunija un citas NATO dalībvalstis, Latvija sniegs Ukrainai arī militāro palīdzību. Mēs nosūtīsim Ukrainai pretgaisa aizsardzības raķešu sistēmas un citu aprīkojumu.

Drošības nekad nevar būt par daudz. Ņemot vērā starptautisko situāciju, es aicinu valdību un Saeimu turpināt diskusijas par aizsardzības spēju stiprināšanu, īpašu uzmanību pievēršot nacionālās aizsardzības rūpniecības veicināšanai. Tikpat svarīgi ir stiprināt noturību pret hibrīduzbrukumiem un kibernetiskās drošības jomu, kā arī vairot enerģētisko neatkarību.

Katrs Latvijas pilsonis var dot savu pienesumu mūsu valsts aizsardzībai. Īpaši vēlos uzsvērt iespēju stāties Zemessardzē. Tur dien cilvēki, kuri paralēli savam ikdienas darbam uzskata par savu patriotisko pienākumu būt gataviem aizstāvēt mūsu tautu un valsti, mūsu brīvību un demokrātiju. Aicinu pievienoties Zemessardzei un stiprināt Latvijas, Eiropas un NATO kopējo drošību!

Latvijā mēs varam justies droši. Latvija ir NATO dalībvalsts, un to sargā NATO līguma 5. pants, kas nosaka, ka uzbrukums vienai dalībvalstij automātiski nozīmē uzbrukumu visām dalībvalstīm. Pie mums NATO misijā pastāvīgi atrodas karavīri no 10 NATO dalībvalstīm. Latvija aizsardzībai velta vairāk nekā 2 % sava iekšzemes kopprodukta. Nacionālie bruņotie spēki ir ļoti labi sagatavoti un ekipēti. Tie perfekti pilda savu uzdevumu Latvijā, piedalās starptautiskajās misijās un tiek augsti novērtēti. Mēs esam solidāri un dodam savu daļu NATO kopējai aizsardzībai, un esam droši par citu NATO dalībvalstu solidaritāti pret mums.

<https://www.president.lv/lv/jaunums/valsts-prezidenta-egila-levita-pazinojums-par-krievijas-agresijas-draudiem-pret-ukrainu-un-prasibam-nato>